

Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
Box 267
781 23 BORLÄNGE

Myndigheten för yrkeshögskolans yttrande över Transportstyrelsens remiss om föreskrifter gällande behörighetsprövning av lokförare – Beteckning TSJ 2010- 1528

Inledning

Myndigheten för yrkeshögskolan har beretts tillfälle att yttra sig över Transportstyrelsens remiss om föreskrifter gällande behörighetsprövning av lokförare med anledning av införande av lokförardirektivet i svensk lagstiftning. Remissen består av Transportstyrelsens föreskrifter om förarbevis och kompletterande intyg, Transportstyrelsens föreskrifter om förarutbildning m.m. enligt lagen (2011:XXX) om behörighet för lokförare, Transportstyrelsens föreskrifter om register över förarbevis, kompletterande intyg och tillståndshavare, Transportstyrelsens föreskrifter om hälsokrav m.m. enligt lagen (XX:XX) om behörighet för lokförare samt en konsekvensutredning för varje förslag till föreskrift.

Beslut om detta remissvar/yttrande har fattats av avdelningschef Johan Blom.

Sammanfattning

I begreppet "likvärdig utbildning" menar myndigheten att det även ska inkluderas icke-formellt och informellt lärande om detta lärande ligger på samma kunskapsnivå som behörighetskraven för nationellt program på gymnasieskolan.

För att de studerande ska kunna bli anställningsbara krävs att de genomgår en utbildning som är indelad i två delar – en utbildning som ger allmänna yrkeskvalifikationer som är en del för att få ett förarbevis samt en utbildning som ger särskilda yrkeskunskaper vilket leder till ett kompletterande intyg för viss tåg/loktyp. Vad gäller de utbildningsmoment som krävs för att få ett förarbevis menar myndigheten att en sådan utbildning, om den ligger på eftergymnasial nivå, kan ingå i yrkeshögskolan.

Utbildningsmomenten som den studerande behöver för att få ett kompletterande intyg handlar om att förmedla kunskap som är specifik för järnvägsföretaget eller infrastrukturförvaltaren. För att kunna genomföra provet för att få ett kompletterande intyg måste utbildningsmomenten innehålla särskilda yrkeskunskaper som har sin utgångspunkt i en viss tåg/loktyp. Eftersom det i en utbildning för att få ett kompletterande intyg endast ingår företagsspecifika utbildningsmoment kan en sådan utbildning inte ingå i yrkeshögskolan. Detta ställningstagande det vill säga avgränsningen vilka utbildningsmoment som kan ingå i yrkeshögskolan eller inte har myndigheten även gjort vad gäller pilotutbildningen.

Vi hänvisar också till *Prop.2010/11:122 Behörighet för lokförare*. I avsnittet 5.8.3 *Utbildningens närmare utformning* skriver regeringen att "Det åligger närmast regeringen att avgöra vem som ska bedriva vilken utbildning eller hur stor del av utbildningen som staten ska ta delansvar för genom Myndigheten för yrkeshögskolan, t.ex om vissa delar av utbildningen kan genomföras inom ramen för yrkeshögskolan".

Myndighetens bedömning är att nyordningen vad gäller kravet på ett tillstånd från Transportstyrelsen för att en utbildningsanordnare ska kunna anordna en utbildning är en viktig kvalitetssäkring. Ett villkor för att en utbildningsanordnare ska få kunna bedriva yrkeshögskoleutbildningar är att utbildningsanordnaren har ett giltigt tillstånd från Transportstyrelsen.

Synpunkter

Transportstyrelsens föreskrifter om förarbevis och kompletterande intyg

3§ Förarbevis, grundläggande krav

För att öppna upp möjligheten för flera personer att ansöka/pröva för förarbevis anser Myndigheten för yrkeshögskolan att det i begreppet "likvärdig utbildning" även ska räknas in om den sökande kan uppvisa genom validering ett icke-formellt och informellt lärande som är likvärdigt med de behörighetskrav som gäller om den sökande har studerat på ett nationellt program i gymnasieskolan.

Transportstyrelsens föreskrifter om förarutbildning m.m. enligt lagen (2011:XX) om behörighet för lokförare

2 kap., 3-8§§ Förarutbildning

I föreskrifterna regleras vilka utbildningsmoment som ska ingå för att få ett förarbevis respektive ett kompletterande intyg. De utbildningsmoment som ingår för att få ett förarbevis det vill säga allmänna yrkeskvalifikationer kan, om utbildningen ligger på en eftergymnasial nivå, genomföras inom ramen för en yrkeshögskoleutbildning eftersom det handlar om generella kunskaper som alla lokförarstuderande måste erhålla.

Utbildningsmomenten som den studerande behöver för att få ett kompletterande intyg handlar om att förmedla kunskap som är specifik för järnvägsföretaget eller infrastrukturförvaltaren. För att kunna genomföra provet för att få ett kompletterande intyg måste utbildningsmomenten innehålla särskilda yrkeskunskaper som har sin utgångspunkt i en viss tåg/loktyp. Även andra företagsspecifika utbildningsmoment blir aktuella som att lära sig järnvägsföretagets eller infrastrukturförvaltarens interna säkerhetsbestämmelser. Eftersom det i en utbildning för att få ett kompletterande intyg endast ingår företagsspecifika utbildningsmoment kan en sådan utbildning inte ingå i yrkeshögskolan. Detta ställningstagande det vill säga avgränsningen vilka utbildningsmoment som kan ingå i yrkeshögskolan eller inte har myndigheten även gjort vad gäller pilotutbildningen.

Vi hänvisar också till *Prop.2010/11:122 Behörighet för lokförare*. I avsnittet 5.8.3 *Utbildningens närmare utformning* skriver regeringen att "Det åligger närmast regeringen att avgöra vem som ska bedriva vilken utbildning eller hur stor del av utbildningen som staten ska ta delansvar för genom Myndigheten för yrkeshögskolan, t.ex om vissa delar av utbildningen kan genomföras inom ramen för yrkeshögskolan".

4 kap. 1-7§§ Tillstånd för utbildningsanordnare

Myndigheten för yrkeshögskolan anser att de krav som föreskrifterna ställer på en utbildningsanordnare för att denne ska få tillstånd att bedriva utbildningar inom området kommer att skapa förutsättningar för en jämn och hög kvalitet i genomförandet av utbildningarna till lokförare. Myndigheten anser också att ett villkor för att en utbildningsanordnare ska kunna få bedriva en yrkeshögskoleutbildning är att utbildningsanordnaren har ett giltigt tillstånd från Transportstyrelsen.

Johan Blom
Avdelningschef

Sven-Owe Eriksson
Utbildningshandläggare